

Beantwoording vragen uit Integraal Afwegingskader (IAK)

1. Wat is de aanleiding?

Jaarlijks worden de maximum uurprijzen en toetsingsinkomens voor de kinderopvang geïndexeerd. Deze jaarlijkse indexatie zorgt ervoor dat de kinderopvangtoeslag in de pas loopt met de loon- en prijsontwikkeling. De indexatie voorkomt inkomenseffecten voor ouders. Tevens wordt in dit besluit de verruiming van de koppeling gewerkte uren voor buitenschoolse opvang van 70 procent naar 140 procent geregeld.

2. Wie zijn betrokken?

Deze algemene maatregel van bestuur heeft gevolgen voor:

1. Toeslagen, dat de kinderopvangtoeslag uitvoert;
2. Kinderopvangorganisaties, omdat de maximum uurprijzen van invloed zijn op de kosten die zij doorberekenen aan ouders;
3. Ouders, omdat de maximum uurprijzen en de toetsingsinkomens bepalen hoeveel kinderopvangtoeslag zij ontvangen en omdat de verruiming van de koppeling gewerkte uren voor buitenschoolse opvang invloed heeft op de hoogte van de kinderopvangtoeslag.

3. Wat is het probleem?

Jaarlijks veranderen de lonen en prijzen als gevolg van inflatie. Het indexeren van de maximum uurprijzen en de toetsingsinkomens zorgt ervoor dat de kinderopvangtoeslag hiermee in de pas loopt.

Ouders hebben voortaan ook voor de buitenschoolse opvang recht op kinderopvangtoeslag voor maximaal 140 procent van het aantal gewerkte uren van de minst werkende partner. Dat is nu nog 70 procent, omdat ervan uitgegaan werd dat de gewerkte uren deels samenvallen met de schooluren. Dat is niet altijd het geval, bijvoorbeeld bij ouders die in de avond/nacht of het weekend werken.

4. Wat is het doel?

De indexatie zorgt ervoor dat de maximum uurprijzen en de toetsingsinkomens ook in 2022 in de pas lopen met de landelijke loon- en prijsontwikkeling.

De verruiming van de koppeling gewerkte uren voor buitenschoolse opvang neemt het knelpunt weg van het niet altijd samenvallen van de gewerkte uren van ouders met de schooluren. Deze wijziging verbetert daarmee het huidige stelsel naar de toekomst toe.

5. Wat rechtvaardigt overheidsinterventie?

De interventie maakt het ouders mogelijk om gebruik te maken van formele opvang omdat de kinderopvang niet duurder wordt. Dat zou wel het geval zijn bij niet-indexeren. Als er niet geïndexeerd wordt, wordt de kinderopvang minder toegankelijk voor werkende ouders. Dit kan zowel negatieve effecten hebben voor de arbeidsparticipatie van – met name – vrouwen, en voor de deelname aan kinderopvang en daarmee de ontwikkeling van jonge kinderen. Met de indexatie blijft de kinderopvangtoeslag in de pas lopen met de loon- en prijsontwikkeling.

Met de verruiming van de koppeling gewerkte uren voor de buitenschoolse opvang kunnen ouders wiens gewerkte uren niet samenvallen met de schooluren meer kinderopvangtoeslag krijgen als tegemoetkoming van de kosten die zij hebben voor de buitenschoolse opvang van hun kinderen.

6. Wat is het beste instrument?

De kinderopvangtoeslag verlaagt de financiële drempel voor ouders om te gaan werken en het vergemakkelijkt de combinatie van werk en zorgen voor kinderen. De kinderopvangtoeslag is voor ouders van wie de kinderen naar kinder- of gastouderopvang gaan. Hierdoor is dit instrument effectiever dan generieke fiscale maatregelen zoals het verlagen van de belastingschijftarieven.

7. Wat zijn de gevolgen voor burgers, bedrijven, overheid en milieu?

Voor burgers geldt dat de jaarlijkse indexatie negatieve inkomenseffecten voor ouders voorkomt door de maximum uurtarieven en de inkomenscategorieën te corrigeren voor de gemiddelde loon- en prijsontwikkeling in de economie. Het Adviescollege toetsing regeldruk (ATR) heeft het dossier niet geselecteerd voor een formeel advies, omdat het geen omvangrijke gevolgen voor de regeldruk heeft.

Budgettaire gevolgen overheid: De kosten van indexatie (ntb%) in 2022 bedragen circa € ntb miljoen. Aangezien het de reguliere indexering betreft, is dit bedrag al onderdeel van de Rijksbegroting. Door het verruimen van de koppeling gewerkte uren voor de buitenschoolse opvang, stijgen de structurele uitgaven aan de kinderopvangtoeslag naar verwachting met € 20 miljoen. In de augustusbesluitvorming in 2020 is aangekondigd dat de structurele uitgaven worden gedekt binnen de kinderopvangtoeslag.